

Informacija

s Okruglog stola o potrebama iseljeništva iz BiH

održanog u Sarajevu 28.12.2016. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Okrugli sto.....	3
Prilog 1. Zaključci i preporuke s Okruglog stola.....	8
Prilog 2. Spisak učesnika Okruglog stola.....	10
Prilog 3. Dnevni red Okruglog stola.....	11

1. Uvod

Informaciju s "Okruglog stola o potrebama iseljništva iz BiH" pripremio je Ministarstvo za ljudska prava i izjegllice BiH (u daljem tekstu Ministarstvo) u okviru svoje nadležnosti za iseljništvo s ciljem informisanja o stanju u ovoj oblasti. Ministarstvo je Okrugli sto organizovalo u Sarajevu 28.12.2016. godine uz učešće predstavnika organizacija iz iseljništva, te istaknutih pojedinaca iz akademskog i privrednog sektora u iseljništvu na kome su iznesene potrebe iseljništva, te usvojeni zaključci i preporuke.

U okviru aktivnosti na saradnji sa iseljništvom, Ministarstvo redovno propituje potrebe iseljništva putem pisane komunikacije, organizovanja skupova u BiH, posjeta iseljništvu i prisustva njihovim skupovima, kao i kroz različita istraživanja koja poduzima. U protekle tri godine Ministarstvo je organizovalo tri okrugla stola sa različitom tematikom. 2014.godine tema je bila uključivanje iseljništva u razvoj BiH, 2015. godine žensko poduzetništvo u iseljništvu, dok je tema okruglog stola u 2016.godini bila fokusirana na potrebe iseljništva. Skup je organizovan u svjetlu potrebe unapređenja znanja o iseljništvu u kontekstu aktivnosti koje poduzima Ministarstvo na realizaciji zaključka koji je Vijeće ministara donijelo na 22. sjednici održanoj 8.9.2015. godine kojim je Ministarstvo zaduženo da pripremi Prijedlog dokumenta Politike o saradnji sa iseljništvom, kao i na realizaciji Politike nakon njenog usvajanja.

U Informaciji su, nakon uvoda, prezentirane osnovne informacije o održanom Okruglom stolu, učesnicima i diskusiji koja je vođena. U prilogu Informacije su Zaključci i preporuke usvojene na Okruglom stolu, spisak učesnika i dnevni red skupa.

2. Okrugli sto

Okrugli sto o potrebama iseljništva iz BiH održan je u sklopu nadležnosti i u okviru Programa rada Ministarstva za 2016. godinu. Tema Okruglog stola izabrana je zbog potrebe da se osigura aktivno učešće predstavnika iseljništva u procesu kreiranja i implementacije Politike o saradnji sa iseljništvom, kao i zbog potrebe uspostavljanja i održavanja stalnih direktnih konsultacija između Ministarstva i različitih aktera iz iseljništva u okviru nadležnosti Ministarstva za kreiranje politike ka iseljništvu.

Cilj Okruglog stola je bio prikupljanje informacija o potrebama iseljništva - organizacija i pojedinaca iz akademskog i privrednog sektora, njihovim zahtjevima i prijedlozima rješenja koja će biti uključena kao ulazni materijal u planirani proces izrade Strategije saradnje sa iseljništvom koja slijedi nakon usvajanja Politike o saradnji sa iseljništvom.

Očekivani rezultat skupa bio je usvajanje zaključaka i preporuka koji će služiti kao smjernice za naredne aktivnosti Ministarstva, kao i zajedničke aktivnosti svih aktera skupa. Planirano je da se Informacija sa zaključcima i preporukama skupa dostavi relevantnim institucijama u BiH, učesnicima skupa, te da bude korištena u realizaciji Politike o saradnji sa iseljništvom koja je usvojena na 99. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 18.04.2017.godine ("Službeni glasnik BiH" br. 38/17).

Skup je održan 28.12.2016. godine u Sarajevu uz učešće predstavnika organizacija i istaknutih pojedinaca iz akademskog i privrednog sektora iz Austrije, Njemačke, SAD, Švedske, Švicarske i Turske. Skupu su, uz predstavnike Ministarstva, prisustvovali i predstavnici Predsjedništva BiH, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva civilnih poslova BiH. Lista učesnika nalazi se u Prilogu 2. Informacije.

Na Okruglom stolu se razgovaralo o potrebama organizacija iseljništva i potrebama akademske dijaspore i investitora iz iseljništva, te su usvojeni zaključci i preporuke sa skupa koji se nalaze u Prilogu 1., dok je dnevni red skupa u Prilogu 3. ove Informacije.

U prvom dijelu skupa učesnici iz iseljništva su kroz prezentacije predstavili aktivnosti koje realizuju. Aktivnosti organizacija variraju u skladu sa vrstom organizacije.

Udruženje Majevičana u Švicarskoj je zavičajno orjentisana organizacija koja provodi aktivnosti usmjerene ka mjestu porijekla (Lopare) s fokusom na investiranje.

Hrvatsko kulturno društvo "Napredak", Beč, Austrija, je organizacija čije aktivnosti su fokusirane na očuvanje i njegovanje identiteta, jezika i kulture, stipendiranje đaka i studenata, usavršavanje zanatlija i generalno povezivanja Austrije i BiH.

Bosanskohercegovačko-američka akademija nauka i umjetnosti (BHAAAS) iz SAD je najveća i najistaknutija organizacija akademske dijaspore koja realizuje aktivnosti na prenosu znanja iz iseljništva u BiH, većinom u oblasti medicine.

Hrvatski gospodarski savez (HGS), Frankfurt, Njemačka, je interesno zastupništvo za sve kompanije koje posluju na njemačko-hrvatskom gospodarskom području. HGS, koji okuplja uspješne ljude u Njemačkoj hrvatskog porijekla iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, pokazala se kao odlična poveznica između njemačkog i hrvatskog gospodarstva, a svoja iskustva su spremni dijeliti s ciljem osnivanja Bosansko-hercegovačkog gospodarskog saveza tokom 2017.godine. HGS nudi usluge savjetovanja, brzog pristupa informacijama, pristupa institucijama i kontaktima, te pomaže kod ulaska na tržište i pronalaska poslovnih partnera.

BIGMEV Fondacija iz Turske u fokusu svojih aktivnosti ima povećanje obima trgovinske razmjene između BiH i Turske, stvaranje održivih veza između poslovnih krugova, unapređenje odnosa dijaspore sa domovinom, te pružanje doprinosa u razvoju BiH.

APU mreža iz Švedske je bosanskohercegovačka platforma koja okuplja pojedince (akademike, poduzetnike, umjetnike) i organizacije koje aktivno rade u cilju doprinosa razvoju BiH u oblasti obrazovanja, poduzetništva, kulture i sporta.

Svjetski savez dijaspore (SSD) je organizacija sa širim opsegom aktivnosti u različitim oblastima uključujući obrazovanje, kulturu, poduzetništvo, sport i zagovaranje prava iseljništva u BiH. SSD okuplja niz udruženja iz 20 zemalja svijeta.

Američko-bosanska fondacija teži da osnaži kulturne, obrazovne i političke veze između BiH i SAD. Misija ove organizacije je da osnaži demokratske vrijednosti u BiH i sačuva njen multietnički i multikularni karakter.

"i-platforma" je etnički, religijski i politički neovisna platforma koja okuplja organizacije i angažirane pojedince u Švicarskoj¹ u cilju promoviranja saradnje između iseljništva i BiH, naročito u oblasti vezivanja iseljništva sa razvojem BiH.

¹ Predstavnici i-platforme nisu učestvovali na Okruglom stolu ali su poslali svoje prijedloge pismenim putem.

Gotovo sve pomenute organizacije bave se i filantropskim aktivnostima i humanitanom djelatnošću. Članovi organizacija su većinom angažovani na volonterskoj osnovi.

Aktivnosti predstavnika akademskog i privrednog sektora iz iseljništva fokusirane su na prenos znanja i investiranje u BiH.

U drugom dijelu Okruglog stola predstavnici iseljništva su iznijeli svoje potrebe, zahtjeve i prijedloge rješenja koje se mogu grupirati kako slijedi:

Učesnici Okruglog stola su ukazali na **potrebu stvaranja pravnog okvira** vezanog za iseljništvo koji će doprinijeti zaštiti prava iseljenika iz BiH vezanih za imovinu i učešće u društveno-ekonomskom i političkom životu u BiH, uključujući i olakšano glasanje na izborima. Učesnici su pozdravili napore Ministarstva na izradi prijedloga Politike o saradnji sa iseljništvom, pohvalno se izrazivši o sadržaju dokumenta.

U iseljništvu postoji snažna potreba za intenzivnijom **komunikacijom** sa različitim akterima u BiH i boljim međusobnim **informisanjem** između iseljništva i BiH. Na lokalnom nivou, a posebno na višim nivoima vlasti, iseljništvo ne zna kome da se obrati i gdje da traži informacije kada žele da investiraju ili pokrenu neku inicijativu. Takođe, pojedine organizacije u iseljništvu trebaju tačne i pouzdane informacije o potrebama za kvalifikovanom radnom snagom kako bi stipendirale one profile koji su zaista potrebni na tržištu rada u BiH. Stoga je potrebno sistemski raditi na prikupljanju, redovnom ažuriranju i diseminaciji informacija od značaja za iseljništvo uključujući i informacije o važećim zakonskim propisima u BiH i načinima ostvarivanja određenih prava u cilju aktivnijeg i lakšeg uključivanja iseljništva u razvoj BiH i pokretanja novih projekata. Time bi se istovremeno doprinijelo **uspostavi povjerenja u institucije u BiH** koje trenutno nije na zadovoljavajućem nivou. Na jačanju povjerenja iseljništva u institucije treba raditi i kroz redovno uključivanje iseljništva u razvoj politika i mehanizme konsultacija. S druge strane, institucije u BiH trebaju poboljšati nivo znanja o iseljništvu, širiti baze podataka, mapirati iseljništvo, te raditi na umrežavanju iseljništva i BiH.

Pored osiguranje pristupa relevantnim informacijama i razmjeni istih, naglašena je i potreba za **međusobnim dijalogom** između BiH i iseljništva, te jednostavna, brza i razumljiva komunikacija. Svi učesnici su naglasili **potrebu za boljom saradnjom** u različitim oblastima i uključivanje relevantnih institucija sa različitim nivoa vlasti u saradnju sa iseljništvom, kao i stvaranje uslova za intenzivniju saradnju sa diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u inostranstvu, te jačanje veza BiH sa mladim generacijama u iseljništvu. Razgovarano je o mogućnostima da se u svim relevantnim institucijama u BiH, kao i u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u inostranstvu, uspostave kontakt tačke za iseljništvo, odnosno delegiraju osobe zadužene za saradnju sa iseljništvom, naročito u oblastima obrazovanja, nauke, kulture, privrede i investiranja.

Istaknuta je i potreba da se **iseljenistvo više zastupi u aktivnostima civilnog sektora** u BiH. U tom domenu potrebno je stvoriti dugoročno stabilne strukture saradnje tako da se saradnja odvija kontinuirano i neovisno o pojedinim akterima.

Evidentna je i potreba **jačanja saradnje unutar samog iseljništva** u zemljama prijema, potreba za njihovim umrežavanjem i razmjenu informacija. Ova saradnja bi se na početku mogla osnažiti putem održavanja zajedničkih skupova, a potom putem stvaranja partnerskih odnosa i zajedničkog prijavljivanja i učešća u projektima koji su od interesa za iseljništvo.

Potrebe iseljništva za podrškom BiH u **organizovanju dopunske nastave** istaknute su i na ovom skupu. U vezi s tim, predstavnicima Ministarstva civilnih poslova upoznala je učesnike o zaključku koje je Vijeće ministara donijelo na 70. sjednici održanoj 24.8.2016.godine. Ovim zaključkom zaduženi su Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da pokrenu aktivnosti na uspostavi portala za interaktivno (online) dopunsko obrazovanje, formiraju interresornu radnu grupu sa zadatkom unaprjeđenja dopunskog obrazovanja, uspostave web stranicu sa informacijama o dopunskom obrazovanju koja bi bila namijenjena iseljenicima iz BiH, te pripreme informaciju koja će sadržavati pregled svih država u kojima postoji potreba za dopunskim obrazovanjem kako bi se na temelju iste mogla planirati sredstva u okviru Budžeta institucija BiH u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH

Glavni interes za mogući angažman iseljništva u BiH postoji u oblasti **investiranja**, naročito u oblasti poljoprivrede, energetike, stočarstva i turizma. Međutim, uprkos značajnom interesu i brojnim potencijalima, danas ima malo investicija iseljništva u BiH. BiH još uvijek ima nepovoljan imidž za investiranje i slovi za mjesto gdje je teško pokrenuti biznis.

Predstavnicima iseljništva smatraju da je potrebno privući direktne investicije i poduzetnički kapital iseljništva, te stvarati bolju poduzetničku klimu u BiH. U tom smislu naročito je istaknuta potreba pojednostavljenja procedura investiranja, jednostavan pristup relevantnim informacijama, kreiranje mreža i baza podataka poduzetnika u BiH i iseljništvu, razmjena znanja, edukacija, seminari, otvaranje mogućnosti za izvoz i prenos znanja, proizvoda i usluga, ukazivanje na zakonske olakšice u BiH i zemljama prijema, više informacija o prilikama za investiranje u BiH, te promoviranje primjera dobre prakse investiranja iseljništva u BiH.

Uspostavom **jedinstvene kontakt tačke / usluge one-stop-shop / ureda za iseljništvo** na nivou općina i drugim nivoima vlasti smanjile bi se administrativne prepreke i obezbijedila podrška potencijalnim investitorima pri uspostavljanju i širenju poslovanja u BiH. Učesnici Okruglog stola smatraju da svaka općina treba imati najmanje jednog uposlenika zaduženog za saradnju sa iseljništvom u oblasti investiranja.

Intenzivnija saradnja sa iseljništvom u oblasti poslovanja i jačanje "matchmakinga" otvorila bi vrata uspostavljanju poslovnih veza između poduzeća u BiH i inostranstvu, te promociji poduzeća iz BiH na inostranim sajmovima i konferencijama.

Učesnici skupa su posebno naglasili **potrebu usaglašavanja obrazovanja i tržišta rada** u BiH. Nedostatak kvalifikacija i vještina potrebnih na tržištu rada, te odnos prema radu predstavljaju glavne prepreke za investitore iz iseljništva. Na djelu je značajan raskorak između onoga što tržište rada zaista treba i kadra koji se školuje i praktično osposobljava u srednjim, višim i visokim školama, što opterećuje privredni razvoj. Naglašena je potreba

usmjeravanja reforme obrazovanja na sticanje praktičnih znanja, kako kroz formalno obrazovanje, tako i prilikom doškoloavanja i preškoloavanja kod zanatskih zanimanja. U visokoškolskom obrazovanju predlažu da se stavi naglasak na istraživački rad i razmjenu studenata.

Potreba reforme obrazovanja u smislu kreiranje planske politike koja bi rezultirala povećanjem deficitarnog kadra neophodnog za osiguranje relevantnih ljudskih resursa ključna je kako za investiranje tako i za **prenos znanja** iz iseljeništa. Potrebna je saradnja svih relevantnih nivoa vlasti u BiH iz oblasti obrazovanja, akademske zajednice i predstavnika investitora kako bi se analiziralo postojeće stanje i donijele odgovarajuće kratkoročne i dugoročne mjere djelovanja.

Ljudske resurse iseljeništa potrebno je koristiti na efikasan i održiv način putem kratkih projekata s jasnim ciljevima, organizovanja kurseva u raznim područjima djelovnja npr. energetske efikasnosti i zaštite okoliša, strateškog planiranja, rada na projektima i sl. Za prenos znanja bitna je identifikacija područja u kojima je potrebna pomoć u formi prenosa znanja, te kvalitetna komunikacija, što može biti postignuto uspostavom samoažurirajućeg online portala koji će omogućiti razmjenu informacija o aktuelnim događajima, konferencijama, investicijskim inicijativama, naučnim projektima, kao i registraciju pojedinaca, organizacija i poduzeća.

Učesnici Okruglog stola smatraju da je za unapređenje **naučne saradnje** sa iseljeništvom bitno podići nivo svijesti o potencijalima i mogućnostima i unaprijediti ranking univerziteta u BiH, te su ukazali na značajne mogućnosti za saradnju u oblasti zajedničkog rada na naučno-istraživačkim projektima, gostovanje profesora i razmjenu studenata.

Učesnici su se saglasili da je potrebno dodatno raditi na **polju promocije iseljeništa i njegovih resursa** te podizanju svijesti, kako u javnosti tako i kod donosioca odluka, o važnosti iseljeništa za razvoj zemlje. Učesnici smatraju da je potrebno što više isticati pozitivne priče o uspješnim investicijama iz iseljeništa, inicijativama na prenosu znanja, te postignućia iseljenika u zemljama prijema.

Svi učesnici su aktivno učestvovali u radu Okruglog stola, te su nakon diskusije usvojili zaključke i preporuke koji se nalaze u Prilogu 1. ove Informacije. Iskazan je interes i spremnost na međusobnu saradnju, te uvjerenje da je ovo početak uspješne saradnje koja će, kroz konkretne projekte i aktivnosti koje podrazumjevaju uključivanje svih relevantnih aktera u BiH i iseljeništvu, doprinijeti razvoju Bosne i Hercegovine i dobrobiti svih njenih građana u zemlji i inostranstvu.

Prilog 1. Zaključci i preporuke s Okruglog stola

1. Učesnici su pozdravili napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine na izradi prijedloga Politike o saradnji sa iseljeništvom koji je pod vođstvom ovog ministarstva pripremila Radna grupa formirana od strane Vijeća ministara BiH. Pružena je podrška implementaciji aktivnosti predviđenih u dokumentu, nakon usvajanja istog od strane Vijeća ministara BiH.
2. Učesnici su se složili da nedostatak međusobne komunikacije između BiH i iseljništva predstavlja najveću prepreku za unapređenje saradnje. Stoga je neophodno dodatno unaprijediti međusobnu komunikaciju putem uspostave online portala koji bi uvezao sve relevantne aktere iz iseljništva i BiH i sadržavao informacije od važnosti za obje strane, te putem direktnih upita iseljništva dostavljenih Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice.
3. Učesnici su zaključili da trenutno ne postoji dovoljno saradnje svih nivoa vlasti u BiH sa iseljeništvom. Preporučeno je da se u saradnju sa iseljeništvom uključe sve relevantne institucije sa svih nivoa vlasti u BiH, naročito sa lokalnog nivoa. Saradnja relevantnih nivoa vlasti u BiH u oblastima obrazovanja, kulture, nauke i investiranja je ključna kako bi se analiziralo postojeće stanje i donijele odgovarajuće kratkoročne i dugoročne mjere djelovanja. U tom smislu se preporučuje uspostava kontakt tačaka za dijasporu u institucijama, naročito u općinama, ministarstvima obrazovanja, nauke i kulture, te u institucijama nadležnim za investiranje u BiH. Takođe se preporučuje da se u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u zemljama sa velikim brojem iseljenika odrede osobe koje će biti zadužene za saradnju sa iseljeništvom, naročito u oblasti privrede.
4. Zaključeno je da je iseljništvo malo zastupljeno u aktivnostima civilnog sektora u BiH. Stoga je neophodno dodatno unaprijediti ovaj vid saradnje kroz umrežavanje, održavanje zajedničkih skupova, stvaranje partnerskih odnosa i zajedničko prijavljivanje na projekte u oblasti iseljništva, kao i drugim oblastima, a sve s ciljem stvaranja stabilnih i održivih struktura saradnje.
5. Saradnja između organizacija u iseljništvu nije dovoljno razvijena. U tom smislu se preporučuje dodatno jačanje međusobne saradnje putem umrežavanja, razmjene informacija, poslovnog uvezivanja, održavanja zajedničkih skupova, te kroz zajedničke aktivnosti u zemljama prijema i u BiH, a u cilju boljeg pozicioniranja organizacija za ostvarivanje njihovih prava i veće uključivanje u društveno-ekonomski život u BiH.
6. Učesnici su se složili da postoji potreba podrške države u organizovanju dopunske nastave na maternjim jezicima u iseljništvu. Učesnici su pozdravili zaključak koji je Vijeće ministara BiH donijelo na 70. sjednici održanoj 24.8.2016. godine na prijedlog Ministarstva civilnih poslova i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. Ovim zaključkom, VM je zadužilo ova dva ministarstva i Ministarstvo vanjskih poslova da poduzmu nekoliko mjera kojima će se unaprijediti dopunsko obrazovanje i stvoriti uslovi za planiranje sredstava u Budžetu institucija BiH za podršku dopunskom obrazovanju u iseljništvu u skladu sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH.

7. Zajednički je zaključak učesnika okruglog stola da postoji interes iseljništva za investiranje u BiH. BiH ima dobre potencijale i poticaje za investicije ali i dalje ima nepovoljan imidž za ulaganje i pokretanje biznisa, a komplikovane administrativne procedure mogu odbiti investitore. U tom smislu je neophodno dodatno raditi na izgradnji pozitivnog imidža BiH kao i na promoviranju primjera dobre prakse investiranja. Za prevazilaženje komplikovanih administrativnih procedura, potrebno je na različitim nivoima vlasti uspostaviti jedinstvene kontakt tačke (point of single contact), odnosno, one-stop-shop usluge putem kojih će se pružati sve potrebne informacije o poslovanju i omogućiti lakše i brže obavljanje administrativnih procedura na jednom mjestu i u kratkom vremenskom periodu.

8. Za investitore iz iseljništva interesantni sektori za ulaganje su poljoprivreda, energetika, stočarstvo i turizam. Međutim, prepreku za investiranje predstavlja neraspoloživost adekvatne radne snage naročito radne snage sa strukovnim kvalifikacijama. Stoga je potrebno raditi na reformi obrazovanja u smislu kreiranja planske politike koja bi rezultirala povećanjem deficitarnog kadra neophodnog za osiguranje relevantnih ljudskih resursa ključnih za investiranje, te na dokvalifikaciji i prekvalifikaciji postojeće radne snage, sa fokusom na praktična znanja, stvaranje uslova za razmjenu učenika i studenata, te unapređenje istraživačkog rada.

9. Ljudski kapaciteti i naučna dijaspora važan su razvojni resurs. Kako bi se stavili u funkciju razvoja BiH, potrebno je podići nivo svijesti o potencijalima i mogućnostima za saradnju u ovoj oblasti, unaprijediti ranking univerziteta u BiH, raditi na kreiranju povoljnijih uslova za transfer znanja i iskustva, startati sa manjim konkretnim projektima, te graditi na iskustvu.

10. U BiH još uvijek nije dovoljno razvijena svijest o važnosti iseljništva za razvoj zemlje. Stoga se preporučuje dodatno promoviranje iseljništva i njihovih potencijala da doprinesu razvoju BiH. Potrebno je isticati pozitivne priče o uspješnim investicijama iz iseljništva, prenosu znanja, te postignućima iseljništva u zemljama prijema.

Prilog 2. Spisak učesnika Okruglog stola

Učesnici iz iseljeništva:		
	Ime i prezime	Funkcija
1.	Ante Bagarić	Član Uprave Hrvatskog gospodarskog saveza Frankfurt
2.	Zoran Iljkić	Predsjednik HKD Napredak – Beč, Austrija
3.	dr. Nirvana Pištoljević	Predstavnica Bosanskohercegovačko-američke akademije umjetnosti u nauka (BHAAAS) SAD – članica Upravnog odbora
4.	dr. Alma Oručević-Alagić	Odjel za kompjuterske nauke Univerziteta Lund ASR Technologies AB, Švedska, predstavnica akademske dijaspore
5.	Ševal Šehović	Predstavnik Svjetskog saveza dijaspore BiH (SSD)
6..	Kemal Ahmet Baysak	Član Glavnog odbora Svjetskog saveza dijaspore BiH (SSD)
7.	Samir Vildić	BIGMEV Turska – Centar za razvoj odnosa sa BiH - Country Manager za BiH
8.	Darko Kršek	U ime Upravnog odbora NVO APU mreža Švedska
9.	Dejan Radmilović	Project Manager, American-Bosnian Foundation Sarajevo – New York (ABF)
10.	Savo Mitrović	Predsjednik Udruženja Majevičana u Švicarskoj
11.	Borka Mitrović	Članica Uprave Udruženja Majevičana u Švicarskoj

Predstavnici institucija Bosne i Hercegovine	
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	
1.	Predrag Jović, zamjenik ministrice
2.	Kemo Sarač, savjetnik ministrice
3.	Milanko Tošić, savjetnik zamjenika ministrice
4.	Isma Stanić, šefica Odsjeka za privrednu, obrazovnu, naučnu i kulturnu saradnju, Sektor za iseljeništvo
5.	Mitar Kovačević, viši stručni saradnik, Sektor za iseljeništvo
6.	Aiša Telalović, viša stručna saradnica Sektor za iseljeništvo
Predsjedništvo BiH	
7.	Tugomir Čuljak, savjetnik hrvatskog člana Predsjedništva BiH dr. Dragana Čovića
Ministarstvo civilnih poslova BiH	
8.	Alma Čatović, stručna savjetnica za ekonomsko-finansijska pitanja u obrazovanju, Sektor za obrazovanje
Ministarstvo vanjskih poslova BiH	
9.	Sanja Eminović, ministar-savjetnik, šefica Odsjeka za radonpravnu zaštitu, Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove

Prilog 3. Dnevni red Okruglog stola

DNEVNI RED OKRUGLOG STOLA O POTREBAMA ISELJENIŠTVA
Sarajevo, 28.12.2016. godine
Sala za sastanke na 17.spratu Zgrade prijateljstva Grčke i BiH, Trg BiH 3

9:30 – 10:00	Registracija učesnika
10:00 – 10:05	Uvodno obraćanje gosp. Predraga Jovića, zamjenika ministrice
10:05 – 10:15	Prezentacija aktivnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u oblasti iseljništva, gosp. Kemo Sarač, savjetnik ministrice
10:15 – 11:00	Panel 1: Pojedinačne prezentacije učesnika iz iseljništva u trajanju od po 5 minuta
11:00 - 11:15	Pauza za kafu
11:15 – 12:00	Panel 2: Potrebe i prijedlozi organizacija iz iseljništva moderatorica Isma Stanić, šefica Odsjeka za privrednu, naučnu, obrazovnu i kulturnu saradnju, Sektor za iseljništvo
12:00 do 13:00	Nastavak Panela 2: Potrebe i prijedlozi predstavnika privrednog i akademskog sektora iz iseljništva moderator Tugomir Čuljak, savjetnik, Ured hrvatskog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine dr. Dragana Čovića
13:00 do 14:00	Ručak (restoran na 19. spratu)
14:00 do 14:45	Diskusija i prijedlog preporuka i zaključaka.
14:45 do 15:00	Završna pauza za kafu i kraj skupa